

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

Aprobat în ședința
Consiliului Științifico-Didactic
din 22 martie 2018,
proces verbal nr. 3
Președinte Lilia POGOLȘA,
dr.hab.prof.univ.

CODUL DE ETICĂ

Chișinău 2018

PREAMBUL

Institutul de Științe ale Educației împărtășește prescripțiile The Lima Declaration on Academic Freedom and Autonomy of Institution of Higher Education (1988), The Magna Charta of European Universities (Bologna, 1988), Asociației Internaționale a Universităților și ale Declarației de la Bologna (1999).

În acest context, Institutul este atașat tradiției gândirii libere, libertății academice, recunoașterii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pluralismului politic, democrației și principiului supremației legii. Membrii comunității științifico-didactice au libertatea de gândire, de conștiință, de exprimare, de asociere. Ei își exercită funcțiunile fără discriminare sau represiune. Dreptul de petiționare este garantat. Intrarea în comunitatea științifico-didactică se face pe baze competitive. Membrii ei au dreptul să se asocieze, conform prevederilor legale, în sindicate sau organizații profesionale, pentru a-și proteja interesele. Codul Educației stipulează că politica educațională a statului se întemeiază pe principiile umanitarizării, accesibilității, adaptivității, creativității și diversității, învățământul este democratic și umanist, deschis și flexibil, formativ-dezvoltativ și se bazează pe valorile culturii naționale și universale.

Prezentul Cod de Etică (denumit în continuare Cod) exprimă principiile, valorile și normele morale pe care membrii comunității academice a Institutului de Științe ale Educației consimt să le respecte și să le urmeze în activitatea lor profesională.

Codul cuprinde normele obligatorii, a căror nerespectare atrage după sine sancțiuni disciplinare/administrative sau juridice.

Codul funcționează ca un contract moral între membrii comunității academice (masterand, doctorand, profesor, cercetător, personal administrativ, personal auxiliar), contribuind la coeziunea membrilor, la formarea unui climat bazat pe cooperare și competiție, la dezvoltarea integrității academice și la avansarea prestigiului Institutului de Științe ale Educației.

Codul este unul instituțional. Codul nu se substituie legilor și reglementărilor instituționale interioare, acordurilor pentru activitatea didactică și pentru cercetarea științifică de profil și nici nu poate contraveni acestora. Respectarea prevederilor Codului este obligatorie pentru toți membrii Institutului. Codul și aplicarea sa nu exclud și nu înlocuiesc drepturile și obligațiile legale ce revin colaboratorilor Institutului.

CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE

Art.1. Codul de Etică este elaborat în conformitate cu Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994, Hotărârea Guvernului cu privire la crearea Institutului de Științe ale Educației nr. 683 din 23 iulie 1999, Legea nr. 1265-XIV din 05 octombrie 2000 cu privire la înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor, Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06 iunie 2002, Codul Muncii al Republicii Moldova (2017), Codul cu privire la Știință și Inovare al Republicii Moldova nr. 1922-II din 20 iulie 2004, Strategia sectorială de dezvoltare „Educație - 2010”, Codul Educației (2014), Codul de etică al cadrului didactic (ordinul ME nr. 861, 07.09.2015), Hotărârea Guvernului cu privire la amplasarea unei instituții de învățământ nr. 1036 din 06 septembrie 2006, Statutul Institutului de Științe ale Educației.

Art.2. Codul de etică al Institutului de Științe ale Educației este elaborat în conformitate cu respectarea drepturilor omului și a responsabilităților individuale ale personalului științifico-didactic.

Art.3. Codul cuprinde normele obligatorii ; nerespectarea acestora atrage după sine sancțiuni disciplinare/administrative sau juridice.

Art.4. Codul reprezintă un contract moral între membrii comunității academice (masterand/doctorand, profesor/cercetător, personal administrativ), contribuind la dezvoltarea integrității academice și la avansarea prestigiului Institutului de Științe ale Educației.

Art.5. Codul este un document cu funcție de ghid în desfășurarea relațiilor moral-profesionale între masteranzi, doctoranzi, profesori, personal didactic auxiliar, personal nedidactic și comunitatea științifico-didactică în ansamblul ei, precum și în dezvoltarea relațiilor între membrii comunității științifico-didactice și colaboratorii externi.

Art.6. Prezentul Cod reflectă vocația etică, atașamentul față de integritatea persoanei, integritatea academică și integritatea profesională a fiecărui colaborator al Institutului

Art.7. În spațiul Institutului este interzisă orice formă de discriminare. Politica de nediscriminare acoperă toate domeniile activității instituționale: admiterea și înmatricularea masteranzilor și doctoranzilor, evaluarea lor academică, înscrierea la cursurile de formare profesională continuă și evaluarea academică și profesională a cadrelor didactice și de conducere din învățământul general din republică, angajarea și evaluarea personalului științifico-didactic, a salariaților Institutului, promovarea în organisme sau funcții de conducere, accesul la drepturile oferite de Statutul Institutului de Științe ale Educației.

Art.8. Cod are drept scop asigurarea conduitei morale a membrilor comunității academice a Institutului de Științe ale Educației prin promovarea culturii instituționale adecvate, prevenirea și combaterea abaterilor comportamentale, îmbunătățirea serviciilor instituționale, realizarea echilibrului între exercitarea autonomiei personale, asigurarea exercitării dreptului la elaborarea și implementarea programelor, cursurilor, mobilității academice și altor oportunități de studiu, cercetare, predare-învățare, astfel încât fiecare membru al Institutului să poată adopta și să poată aplica, în limitele competențelor, decizii referitoare la propria carieră academică și profesională și la exercitarea atribuțiilor sale de funcție conform legii și moralității general acceptate în societatea noastră.

II. TERMINOLOGIE

Art.9. În înțelesul Codului de Etică, următorii termeni se definesc astfel:

a. comunitate academică (mediul academic) - o comunitate academică (un grup de persoane cu interese, credințe sau norme comune) presupune coexistența decentă, respectuoasă, responsabilă, colegială și cooperantă între membri săi. Aceasta implică: respect reciproc și bunăvoință între membri comunității; sprijin reciproc și implicare pentru bunul mers al comunității academice; absența unor aversiuni ori comentarii private ce vizează alți membri ai comunității profitând de prezența publică; transparența cadrelor didactice și științifice față de studenți privind informarea detaliată în prealabil cu privire la cerințele, tematica și bibliografia obligatorie, forma și criteriile examinării; transparența față de orice situație apărută care pune în discuție un membru al comunității academice și cerința informării celui în cauză. Mediul academic, atât în dimensiunea de predare, cât și în cea de cercetare, asumă ca ideal discuția liberă, rațională și critică. Propriile valori și principii morale sunt în mod legitim obiecte ale acestei discuții. Reexaminarea și dezbaterile lor continuă, actualizarea și specificarea lor atunci când este nevoie, nu fac decât să le mențină vii și să le sporească forța de a genera comportamente morale ;

b. membru al comunității academice - personal științifico-didactic angajat, personalul nedidactic angajat, alte categorii de colaboratori, masteranzi, doctoranzi, cursanți, persoane fizice și juridice cu care există contracte de colaborare sau de parteneriat ;

c. interes public - acel interes care implică garantarea și respectarea libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute și garantate de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte ;

d. *interes personal* - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit sau obținut pentru sine ori pentru alții, de către membrii comunității academice prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care au acces ca urmare a desfășurării de activități în Institut ;

e. *conflict de interese* — conflict care decurge în situația în care interesul personal contravine interesului public, de natură să afecteze judecățile și evaluările corecte și acțiunile membrilor comunității academice ;

f. *hărțuire* - comportament degradant, intimidant sau umilitor care urmărește sau conduce la afectarea capacității unei persoane de a desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu sau de a-și exercita drepturile ;

g. *plagiat* - preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor, și prezentarea acestuia ca aparținând propriei persoane. Plagiatul poate fi voluntar (propriu-zis) sau involuntar (folosirea greșită a sistemului de citare sau neindicarea sursei unui material).

Art.10. Codul se bazează pe următoarele principii, norme și valori profesionale: libertatea academică, autonomia personală, imparțialitatea, dreptatea și echitatea, meritul, colegialitatea și compatibilitatea, profesionalismul științific-didactic, onestitatea și corectitudinea intelectuală, transparența și confidențialitatea, responsabilitatea, respectul și toleranța, bunăvoința și grija, concurența loială.

CAPITOLUL III. PRINCIPII, NORME ȘI VALORI ALE ETICII INSTITUȚIONALE

Art.11. Integritatea și loialitatea profesională

a) Institutul promovează calitatea procesului științifico-didactic. Membrii comunității academice vor face tot ce este posibil pentru dezvoltarea competențelor profesionale și a serviciilor interne și externe oferite de Institut. De asemenea, Institutul are obligația de a oferi condiții optime de muncă pentru a contribui la dezvoltarea personală a membrilor săi.

b) Membrii Institutului le sunt solicitate dedicarea față de profesie și studiu, creativitatea și talentul, eficiența în activitățile desfășurate, precum și respectul față de Institut și membrii comunității academice.

c) Institutul asigură recunoașterea și recompensarea meritelor personale și colective care contribuie la împlinirea misiunii sale instituționale. În acest scop, cultivă curiozitatea științifică și căutarea adevărului, dezvoltă programe academice la standarde înalte și acționează împotriva imposturii, amatorismului, superficialității și dezinteresului profesional.

d) Membrii Institutului au obligația de a apăra în mod loial prestigiul instituției în care își desfășoară activitatea, și se vor abține de la orice act sau fapte care ar putea produce prejudicii imaginii sau intereselor acesteia. Membrii Institutului le este interzis să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea desfășurată, să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care Institutul are calitatea de parte, să acorde consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva Institutului.

e) Cultura Institutului va fi cunoscută prin mediatizarea personalităților marcante care au contribuit și contribuie la afirmarea prestigiului acesteia.

Art. 12. Integritatea academică

Integritatea membrilor comunității academice instituționale este esențială pentru desfășurarea în condiții optime a activității didactice și de cercetare. Fiecare membru al comunității academice este dator să se preocupe de evitarea oricăror situații susceptibile de creare a îndoielilor cu privire la integritatea sa, în primul rând, și a conflictelor de interese.

Art.11. Libertatea academică

Institutul de Științe ale Educației, ca instituție autonomă, care în mod critic produce și transmite cultură prin intermediul cercetării și învățământului, își va păstra independența față de puterea politică, economică și ideologică, pentru a putea rămâne deschisă necesităților actuale. Institutul va fi liber de orice ingerințe, presiuni și convingeri externe, cu excepția celor de natură legală, științifică și etică. Membrii Institutului sunt protejați împotriva cenzurii, manipulării, persecuției în condițiile respectării standardelor legale și morale, științifice și responsabilităților profesionale.

Orîșicare membru al comunității academice își va exercita propriile drepturi și libertăți fundamentale, cu luarea în considerare și cu respectarea drepturilor și libertăților terților și a binelui comun, acceptând diferențele și încurajând abordarea critică și argumentată, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile exprimate și manifestate într-un context legal, reglementar și moral.

Institutul, în domeniul său de competență și în conformitate cu misiunea sa, va garanta și va promova principiul fundamental al vieții academice, adică libertatea cercetării, învățământului și formării profesionale.

Institutul și comunitatea sa academică nu vor accepta ci, dimpotrivă, se vor opune ferm presiunilor, ilegale și/sau imorale, la care pot fi supuse de către puterea politică, ministerială sau de către anumite grupări politice, respectând pe deplin principiile depolitizării cercetării științifice și învățământului.

Nu se înscriu în cadrul libertății academice și nu își găsesc locul în spațiul instituțional:

- propaganda cu caracter politic desfășurată în interiorul sau în legătură cu acțiuni ale Institutului;
- prozelitismul religios;
- promovarea unor doctrine sau idei cu caracter rasist și xenofob;
- defăimarea Institutului de către membrii comunității academice;
- atacurile personale sau afirmațiile defăimătoare la adresa membrilor Institutului sau la adresa altor membri ai comunității academice interne și externe.

Art. 13. Autonomia personală

Institutul promovează și garantează în contextul libertății academice un mediu propice exercitării autonomiei personale. În mod particular, el asigură exercitarea dreptului privind elaborarea și implementarea programelor, proiectelor, cursurilor, mobilității academice și altor oportunități de studiu, cercetare și de predare-învățare, astfel încât fiecare membru al Institutului să poată adopta și să poată aplica, în limitele competențelor, decizii referitoare la propria carieră academică și la exercitarea atribuțiilor sale de funcție conform legii și moralității, general acceptate în societatea noastră.

Cadrele științifico-didactice au dreptul a alege individual, în cunoștință de cauză, programele de studiu și cercetare, traseele de carieră academică, oportunitățile, nivelul de excelență la care dorește să acceadă în conformitate cu Carta Universitară.

Cadrele științifico-didactice au dreptul de a participa la conducerea activităților instituționale, a căror autoritate academică este în funcție de prestația științifică, didactică și de competența managerială, în mod exclusiv. Organele de conducere se aleg, acestea reprezentând, pe cale democratică, membrii comunității academice, indiferent de apartenența etnică și confesiune.

Obligația Institutului de Științe ale Educației este de a furniza membrilor comunității academice și publicului larg informații relevante privind standardele academice și profesionale; programele de studiu și de cercetare; condițiile specifice de evaluare, acces și promovare; structura Institutului, alte date necesare pentru adoptarea deciziilor conștiente ale masteranzilor, doctoranzilor, cursanților și angajaților săi.

Autonomia personală nu trebuie să atingă drepturile și libertățile academice ale altei persoane, precum și dreptul instituției la imaginea publică veridică.

Art.14. Imparțialitatea, dreptatea și echitatea

Membrii Institutului vor fi tratați și se vor trata în mod reciproc corect și echitabil, ceea ce presupune distribuirea echilibrată și imparțială a atribuțiilor, eliminarea oricăror forme de discriminare sau exploatare, directă sau indirectă, în accesul la studii, angajare și la programe educaționale și de cercetare științifică, precum și prevenirea și combaterea oricăror acte de corupție, favoritism și nepotism, de conflicte de interese.

Discriminarea în mediul instituțional reprezintă tratamentul inegal al unei persoane, prin care se urmărește și care conduce la încălcarea ori limitarea drepturilor sale pe criterii de sex, rasă, vârstă, apartenență națională, preferințe politice, dizabilitate, credință religioasă, origine socială, stare materială sau mediu de proveniență, precum și din orice alt criteriu și considerent ilegal și imoral.

Art.15. Meritul

Institutul și personalul angajat asigură recunoașterea, cultivarea și recompensarea meritelor personale și colective, care conduc la împlinirea menirii lor instituționale, între care:

- devotamentul față de profesie, studii și cercetare;
- fidelitatea față de instituție și membrii comunității academice;
- creativitatea și talentul;
- performanța și eficiența;
- promovarea imaginii publice instituționale, veridice și pozitive.

În Institutul de Științe ale Educației se interzice evaluarea meritului după promisiuni sau relații personale.

Art. 16. Colegialitatea

Institutul și personalul angajat dezvoltă colaborarea masteranzilor, doctoranzilor, personalului didactic, științific, auxiliar și managerial în conformitate cu principiile colegialității și respectului reciproc, ajutorului mutual, solidarității și compasiunii în situațiile dificile din viață.

Colegialitatea și respectul reciproc sunt incompatibile cu indiferența sau nepăsarea în raport cu solicitările și aspirațiile, fondate legal, profesional și moral, ale masteranzilor, doctoranzilor, ale cadrelor științifico-didactice și ale celorlalți membri ai comunității instituționale.

În Institutul de Științe ale Educației se interzice:

- prezentarea în fața masteranzilor, doctoranzilor, cursanților a unor comentarii lipsite de curtoazie la adresa pregătirii profesionale, a ținutei morale sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui coleg;
- sfătuirea masteranzilor, doctoranzilor și cursanților să nu urmeze un curs al unui coleg, din antipatie față de acesta;
- formularea repetată de plângeri sau sesizări vădit neîntemeiate la adresa unui coleg și dezvăluirea în activitatea didactică sau de cercetare a informațiilor transmise cu titlu confidențial de un alt coleg (date personale, experiențe trăite etc.);
- discutarea cu alți masteranzi, doctoranzi, cursanți a situației academice, sociale, medicale a unuia dintre ei.

Evaluarea masteranzilor, doctoranzilor, cursanților de către personalul didactic de predare al Institutului presupune o informare prealabilă și detaliată a lor cu privire la obiectivele și cerințele cursului, la modalitățile și perioadele de evaluare.

În acest sens:

- a) la început de semestru/de stagiul de formare fiecare titular de curs afișează sau distribuie persoanelor înscrise la curs/la cursuri informația referitoare la tematica prelegerilor, bibliografia obligatorie și facultativă, precizări privind forma examinării și baza evaluării;
- b) competențele se evaluează în sistem continuu, prin verificări pe parcursul semestrului/stagiului și verificări finale în sesiune sau la finalizarea stagiului de formare continuă, afișându-se baremul de notare;
- c) la cererea masterandului, doctorandului, cursantului, cadrul didactic examinator îi prezintă lucrarea și motivează explicit calificativul acordat, prin raportare la baremul afișat.

Art. 17. Profesionalismul științifico-didactic

Membrii comunității academice instituționale, indiferent de domeniul de activitate, își vor îndeplini prerogativele cu înalt profesionalism, având pregătirea corespunzătoare și fructificându-o plenar în orice împrejurare. În mod particular, Institutul se angajează să cultive un mediu propice pentru cercetare și competitivitate. În acest scop el dezvoltă programe academice la standarde înalte, capabile să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea specialiștilor competitivi și la creșterea prestigiului său în cercetare. Institutul încurajează excelența profesorilor, cercetătorilor, masteranzilor, doctoranzilor, cursanților și programelor de cercetare și de studii. El stimulează eficiența, calitatea și excelența managerială și administrativă. Institutul detestă impostura, amatorismul și superficialitatea.

Profesionalismul în domeniul instituțional este articulat dezvoltării cunoașterii prin asigurarea calității avansate a studiilor, cercetării și managementului instituțional.

Institutul de Științe ale Educației susține și încurajează schimburile academice, participarea propriului personal didactic și de cercetare la activități de profil științifico-didactice în alte universități și instituții din țară și de peste hotare în condițiile în care nu este afectat programul de studii al masteranzilor, doctoranzilor, cursanților proprii, precum și fără a prejudicia capacitatea sa de a funcționa și a se dezvolta în regim de normalitate.

Art. 18. Onestitatea și corectitudinea intelectuală

Institutul de Științe ale Educației și personalul academic susțin și promovează onestitatea și corectitudinea intelectuală, ceea ce semnifică integritate academică și profesională, cinste, incoruptibilitate intelectuală, respectare, exactă și fidelă, a regulilor și regulamentelor instituționale, atitudine și comportament imparțial. Institutul apără dreptul la proprietate intelectuală, păstrează și protejează beneficiile aceluia care au contribuit la rezultatele cercetării expuse și recunoscute public.

Institutul promovează și respectă protecția proprietății intelectuale și interzice cu fermitate orice formă de fraudă intelectuală, de genul plagiatului total sau parțial, copiatului la examene și concursuri, falsificării rezultatelor cercetării, substituirii lucrărilor sau a identității persoanelor examinate, preluarea și fructificarea lucrărilor de la colegi, profesori sau masteranzi/doctoranzi/cursanți, ca și orice altă formă de corupere sau de fraudă ori de evaluare incorectă a performanței masteranzilor/doctoranzilor/cursanților, a personalului didactic și a altor categorii de angajați.

Art. 19. Transparența și confidențialitatea

Institutul de Științe ale Educației și personalul academic respectă și aplică principiul transparenței datelor de uzitate academică ce interesează membrii comunității instituționale/universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă, corectă și oportună în scopul facilitării egalității de șanse în competiție și accesului echitabil la resursele instituționale.

Institutul interzice ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii săi și publicul larg. Totodată el asigură confidențialitatea datelor și informațiilor în condițiile legale, instituționale și morale de rigoare.

Art. 20. Respectul și toleranța

Institutul de Științe ale Educației și personalul academic promovează și susțin consecvent un climat psiho-moral și legal, în care demnitatea umană, respectul și toleranța să prevaleze, eliminând orice formă de atitudini și comportamente ce ar putea afecta aceste valori, îndeosebi hărțuirea, implicit hărțuirea sexuală, exploatarea, umilirea, disprețul, amenințarea sau intimidarea, rasismul, xenofobia, șovinismul, misoginismul etc., precum și orice alte forme de intoleranță față de diferențele între oameni, între credințe, opinii și preferințe intelectuale ori de altă natură, legitime moral și legal.

Art. 21. Promovarea valorilor europene

Institutul de Științe ale Educației și membrii comunității sale academice, în funcție de particularitățile propriilor prerogative, își asumă responsabilitățile ce le revin pentru cunoașterea, promovarea și implementarea obiectivelor generale și principiilor fundamentale care guvernează Spațiul European al Învățământului Superior și Spațiul European al Cercetării Științifice, a căror parte Institutul tinde să fie.

Institutul de Științe ale Educației este responsabil de calitatea studiilor și cercetării și promovează pe toate căile cultura instituțională a calității.

Art. 22. Conflictul de interese

Institutul ia măsurile necesare în scopul de a evita sau a soluționa adecvat situațiile care pot conduce la conflicte de interese ce ar compromite, direct sau indirect, îndeplinirea îndatoririlor sale, conflicte care decurg din relații personale, din interese materiale, din colaborări exterioare sau din alte angajamente.

Membrilor Institutului le sunt interzise practici precum favoritismul, nepotismul, aplicarea unor standarde duble în evaluare ori acte de persecuție sau răzbunare. Trebuie evitate cazurile în care un cadru didactic își evaluează rudele de gradul I sau II, sau orice alte persoane cu care are relații personale de natură să le influențeze conduita academică. De asemenea, vor fi evitate situațiile în care persoanele care dețin roluri multiple în Institut vor lua decizii care pot deveni părtinitoare.

Institutul ia măsuri pentru a elimina și a sancționa orice formă de corupție, cum ar fi: traficul examenelor de admitere și absolvire, solicitarea de către membrii Institutului de bani sau cadouri, tentativele de mituire, solicitarea unor servicii personale, precum și favoritisme de orice natură.

Există un conflict de interese atunci când interesele personale ale unui membru al comunității academice (personal didactic, masterand, doctorand, cursant, membru al personalului administrativ) intră în conflict cu obligațiile ce decurg din statutul său ori sunt de natură să afecteze independența și imparțialitatea necesare îndeplinirii acestor obligații.

În sfera relațiilor cadru didactic – masterand, doctorand, cursant constituie încălcări ale obligației de integritate:

- a) pretinderea sau acceptarea de favoruri de orice natură, inclusiv sexuală;
- b) pretinderea sau acceptarea de cadouri sau alte foloase materiale;
- c) prestarea de către cadrul didactic a unor activități remunerate în favoarea masterandului, doctorandului, cursantului, a soțului/soției acestuia ori a unei rude până la gradul II;
- d) obținerea de liberalități din partea masterandului, doctorandului, cursantului sau a rudelor acestuia până la gradul II inclusiv ;
- e) evaluarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț / soție, rudă până la gradul al III-lea ori a altei persoane cu care acela care decide are o relație similară de afecțiune și care este de natură să creeze o impresie de favoritism în rândul celorlalți masteranzi, doctoranzi, cursanți.

În activitatea administrativă, integritatea presupune:

- f) desfășurarea corectă a tuturor procedurilor de selecție, alegere sau numire a personalului care își asumă responsabilități de ordin administrativ. Este interzisă primirea, acceptarea, cererea,

darea sau oferirea de bani, bunuri sau orice alte foloase ori favoruri în schimbul sprijinirii ocupării unei poziții administrative;

g) îndeplinirea cu bună credință și în folosul Institutului a oricărei responsabilități administrative. Utilizarea unei poziții administrative în scopul obținerii de foloase personale de orice natură constituie o încălcare a obligației de integritate ;

h) în momentul transferului unei responsabilități administrative, fostul titular pune la dispoziția noului titular toate instrumentele, informațiile și elementele, aduse la zi, necesare preluării de îndată a acestei responsabilități;

i) atunci când, din orice motiv, o persoană nu mai poate să își îndeplinească în mod corespunzător atribuțiile administrative încredințate, ea are obligația de a aduce acest lucru la cunoștința superiorului ierarhic;

În afara situațiilor menționate în articolele precedente, există un conflict de interese ori se creează aparența unui asemenea conflict și atunci când:

j) o persoană decide acordarea unui premiu sau a unei distincții în favoarea unei persoane care îi este soț/soție/prieten apropiat/prietenă apropiată, rudă până la gradul al III-lea ori o altă persoană cu care acela care decide are o relație similară de afecțiune.

k) este scos la concurs un post în perspectiva ocupării acestuia de către o persoană aflată în relația prevăzută în alineatul precedent cu șeful catedrei ori compartimentului la care este arondat postul sau cu o persoană din cadrul acestuia ce poate influența decisiv rezultatul concursului;

l) o persoană deține sau coordonează mai multe funcții în cadrul Institutului, iar interesele pe care trebuie să le apere în considerarea fiecărei funcții nu converg.

În orice situație de conflict de interese persoana în cauză are obligația de a anunța, de preferință în scris, pe superiorul ierarhic cu privire la existența conflictului de interese și a se abține de la implicarea în luarea oricărei decizii în care ar avea sau ar putea crea aparența că are un interes personal.

Art.23. Conduita masteranzilor, doctoranzilor și cursanților

Masteranzii, doctoranzii, tinerii cercetători și cursanții au obligația de a folosi spațiile de învățământ, sociale și de recreiere cu maximum de diligentă. Se sancționează prejudiciul produs cu rea intenție în decursul unei cercetări sau a activității didactice. Sunt interzise în spațiile de învățământ, în cămin, profilatoriu și birouri:

- distrugerea, incendierea, efectuarea unor lucrări fără autorizații sau orice alte modificări aduse clădirilor, instalațiilor, utilajelor, aparatelor de laborator;
- consumul de substanțe psihotrope, a altor stupefiante sau a băuturilor alcoolice;
- organizarea jocurilor de noroc sau/și a pariurilor;

În cadrul procesului formativ sunt interzise:

- uzitarea și consultarea de materiale neautorizate sau contrare curricula instituționale;
- copiatul sub orice formă sau favorizarea acestuia;
- uzitarea telefoanelor mobile și a oricăror mijloace electronice în scopul fraudării evaluărilor/examenului;
- folosirea internetului în scopuri improprii sau în scopul fraudării procesului de învățământ;
- colaborarea în vederea rezolvării problemelor supuse evaluării/examinării;
- falsificarea, copierea sau alterarea rezultatelor cercetării;
- solicitarea de recomandări, adevărinițe, dovezi bazate pe situații nereale;
- fabricarea sau recurgerea la acte medicale sau la situații de urgență nereale, în vederea justificării absenței de la examen sau a extinderii perioadei de examinare;
- furtul de materiale academice: cărți, note de curs și/sau suportul electronic ce reproduce materialul didactic.

CAPITOLUL IV. PENALIZĂRI

Art. 24. Încălcarea principiilor Codului de Etică

Aceasta atrage după sine răspunderea morală și/sau juridică, disciplinară, patrimonială, contravențională și/sau penală, după caz, a făptuitorilor.

În mod particular și în funcție de gravitate vor putea fi sancționate următoarele fapte:

- a) denaturarea conținutului științific al cursurilor, fabricarea rezultatelor cercetării ca manifestare a obedienței față de grupările politice, religioase, economice etc. se penalizează cu atenționare și avertisment, mergându-se până la excluderea din Institut;
- b) încălcarea autonomiei personale de către aceia care poartă responsabilitate de asigurarea acestora se sancționează disciplinar;
- c) discriminarea directă este penalizată potrivit legii, iar discriminările indirecte sunt sancționate, în funcție de gravitate, instituțional;
- d) existența și menținerea unor conflicte de interese se sancționează potrivit legii ori prin sancțiuni proporționale și disuasive, instituționale;
- e) cazurile de corupție propriu-zisă și formele de corupție specific instituțională/universitară, inclusiv tentativele de corupție, se sancționează potrivit legii și/sau instituțional, după caz, mergându-se de la avertisment până la eliminarea din Institut;
- f) ignorarea principiului meritului antrenează după sine, în funcție de gravitatea faptelor, sancțiuni legale și/sau instituționale, inclusiv a factorilor de conducere implicați;
- g) încălcarea responsabilităților profesionale și a obligației de actualizare a materiei de studiu este penalizată începând cu somarea persoanei în cauză. În cazul în care persoana respectivă în timpul rezonabil acordat nu dă curs cerințelor legitime, ea poate fi eliberată de sarcinile didactice și de cercetare;
- h) încălcarea principiilor care ghidează activitatea de cercetare atrage după sine sancțiuni proporționale, mergând până la propunerea de retrogradare, de retragere a titlului universitar și eliminarea din Institut;
- i) derogarea de la principiul onestității și corectitudinii intelectuale intră sub incidența legii și/sau sancțiunilor instituționale, morale, după caz. În mod special sunt sancționabile înșelăciunea și facilitarea înșelăciunii; fabricarea datelor; plagiatul și autoplagiatul; modificarea datelor din dosarul personal; avantajele obținute pe nedrept.

Plagiatul se sancționează diferențiat, astfel:

I. În cazul masteranzilor, doctoranzilor, cursiștilor:

- a) la primul caz minor ei vor fi, de regulă, atenționați și li se va scădea nota, fiind sfătuiți cum să procedeze pe viitor, cazul respectiv fiind notat în dosarul personal, pentru evidența și prevenirea repetării;
- b) în cazurile repetate de plagiat minor, precum și în cele de plagiat extins sau total, nota va fi scăzută proporțional, până la anularea examenului. Dacă este vorba despre un examen important, sancționarea poate lua forma eliminării din programul de formare profesională inițială sau continuă/stagiu respectiv, cu sau fără dreptul de reînscrisere, cu taxă, în același an;
- c) plagiarea lucrărilor de licență sau a disertațiilor de master/doctor se sancționează cu anularea examenului. Dacă plagiatul este total, persoana respectivă nu are drept de reînscrisere la examen. Toate tipurile de cazuri de plagiat sunt notate în dosarul personal al masterandului/doctorandului sau în adeverința eliberată cursantului, fără a le reflecta în suplimentul de diplomă.

II. În cazul masteranzilor, doctoranzilor și cadrelor didactice:

- d) pentru plagiatul minor sau involuntar se aplică direct avertismentul;
- e) plagiatul semnificativ și cel extins se pedepsec până la exmatricularea de la masterat/doctorat, fără drept de reînscrisere sau, după caz, până la retragerea dreptului de a practica munca didactică sau pentru a publica lucrarea plagiată; cadrul didactic, cercetătorul sau doctorandul de asemenea pot fi excluși din Institut și se va da curs prevederilor legale privind dreptul de autor;
- f) dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a persoanelor și propriei instituții și a altor instituții universitare sunt supuse sancțiunii prin pedepse legale și/sau morale, după caz, în

funcție de gravitatea faptelor, a pericolului lor instituțional și/sau social și de forma de vinovăție implicată;

g) hărțuirea, indiferent de formele de manifestare, și, în special, hărțuirea sexuală se sancționează juridic și/sau moral, după caz ;

h) hărțuirea, ca act singular, la prima abatere, poate fi sancționată cu avertisment și oferirea de scuze scrise persoanei sau grupului hărțuit;

i) la a doua abatere, hărțuirea va fi sancționată cu măsuri administrative, care pot varia, în funcție de gravitate, de la rețineri din salariu/bursă până la eliminarea din comunitatea instituțională;

j) comportamentul insultător se sancționează proporțional cu formele concrete de manifestare și urmările produse.

Indiferența sistematică față de cererile masteranzilor/doctoranzilor/cursiștilor și ale cadrelor didactice, precum și nepăsarea ce afectează major desfășurarea procesului de învățământ sau cercetare etc., sunt sancționate moral și/sau legal, după caz.

V. DISPOZIȚII FINALE

Art. 25. Respectarea prezentului Cod este supravegheată de către Comisia de Etică a Institutului de Științe ale Educației, care se ghidează de propriul regulament, aprobat de Consiliul Științifico-Didactic.

Comisia de Etică va familiariza comunitatea academică și mediul social cu conținutul Codului de Etică Instituțională.

Art. 26. Codul de Etică și Regulamentul Comisiei de Etică intră în vigoare cu data aprobării de către Consiliul Științifico-Didactic și a publicării pe pagina Websitului Institutului.

Art. 27. Nici o dispoziție a prezentului Cod nu trebuie interpretată în sensul restrângerii unor drepturi conferite expres prin lege sau prin contractul colectiv de muncă.

Art. 28. În contractul individual de muncă, respectiv în contractul individual de studii, se va include o clauză prin care angajatul sau masterandul/doctorandul/cursantul menționează că a luat act de prevederile Codului de Etică și se angajează, sub semnătură proprie, să respecte prevederile acestuia.

Art. 29. Sindicatul Institutului colaborează constructiv și consecvent cu conducerea Institutului în contextul prezentului Cod, luând decizii de comun acord privind demersurile, sesizările și solicitările unui anumit angajat/unor anumiți angajați în cazuri de conflicte de interese sau litigii de muncă.